

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног
 родитеља и име Петровић Миодраг Кристина
 Датум и место рођења 3. 8. 1980. Ниш

Основне студије

Универзитет Универзитет у Нишу
 Факултет Филозофски факултет
 Студијски програм Књижевност и српски језик
 Звање Дипломирани филолог за књижевност и српски језик
 Година уписа 1999/2000.
 Година завршетка 2007.
 Просечна оцена 8,36

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет
 Факултет
 Студијски програм
 Звање
 Година уписа
 Година завршетка
 Просечна оцена
 Научна област
 Наслов завршног рада

Докторске студије

Универзитет Универзитет у Нишу
 Факултет Филозофски факултет
 Студијски програм Докторске академске студије филологије
 Година уписа 2015.
 Остварен број ЕСПБ бодова 128
 Просечна оцена 9,60

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске
 дисертације *Ангажована драма у наставној пракси*
 Име и презиме ментора,
 звање Снежана В. Божић, ванредни професор
 Број и датум добијања
 сагласности за тему
 докторске дисертације 8/ 18-01-008/ 20-023, 26. 10. 2020. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна 328
 Број поглавља 7
 Број слика (шема, графикона) 20
 Број табела 4
 Број прилога 0

ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
 који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Кристина Петровић, 2019. „Хуманистички принцип као циљ друштвеног ангажмана Шекспирових историјских драма”, <i>Philologia Mediana</i>, Филозофски факултет, Ниш, година 2019, број XI, стр. 155-177. ISSN 1821-3332</p> <p>У раду се кроз преглед Шекспирових историјских драма (<i>Ричард II, Хенри IV, Хенри V, Хенри VI, Ричард III, Хенри VIII</i>) показује увек присутна дискрепанција између воље за моћ владара и „етички адекватног циља”, како га Гринблат назива. Међу различитим читањима презентиста, новоисторичара, културних материјалиста и других, у раду се доказује да је Шекспирово дело најтачније тумачити као цивилизацијску тековину која демонстрира да свако изневеравање хуманистичког принципа коначно води до човекове пропасти.</p>	M51
2	<p>Кристина Петровић, 2009. „Хамлет – човек од акције или не?”, <i>Свеске</i>, Панчево: Mali Nemo, број 94, децембар 2009 стр. 45 – 57. YU ISSN 1451-9976</p> <p>Од деветнаестог века надаље, најтумаченије питање везано за Шекспировог <i>Хамлета</i> је питање одлагања освете. У овом раду, разматра се Хамлетова способност за деловање и разлози његовог скривања иза маске контемплације и узмицања пред ангажовањем. Узроци Хамлетовог оклевања сагледани су кроз призму есхатолошког, психолошког, али пре свега филозофског и етичког.</p>	M53
3	<p>Кристина Петровић, 2014. „Однос позоришта и стварности у <i>Путујућем позоришту Шопаловић Љубомира Симовића</i>”, Зборник радова са научног скупа <i>Стварност и фикција у култури Срба и Бугара</i>, Ниш: Филозофски факултет, Ниш (2014), стр. 203 – 205. ISBN 987-86-7379-329-0</p> <p>У раду се разматра однос позоришта и стварности у драми <i>Путујуће позориште Шопаловић, Љубомира Симовића</i>. Тема се разматра са аспекта фабуле „аристотеловског темеља трагедије” и оног другог по важности – карактера. Доказује се да аутор кроз затворену цикличну структуру проблематизује однос уметности и стварности на фабуларном, поетичком и филозофском нивоу, али да се функција уметности као ангажоване (делатне) не доводи у питање.</p>	M33

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА НЕ

Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације, усклађеним са општим правним актима који регулишу ову област, за поље друштвено-хуманистичких наука као обавезни услов за приступање одбрани докторске дисертације захтева се „најмање један научни рад кандидата објављен или прихваћен за објављивање у домаћем часопису са листе министарства надлежног за науку” (члан 20, став 3). Кандидаткиња Кристина М. Петровић испуњава овај услов будући да је објавила три рада у часописима са листе категорисаних извора надлежног Министарства у којима се разматра проблематика из тематског оквира докторске дисертације; кандидаткиња испуњава и све остале услове предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Филозофског факултета у Нишу.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (*до 500 речи*)

У структури докторске дисертације *Ангажована драма у наставној пракси* могуће је уочити четири целине у којима се обрађује појам ангажоване драме, указује на њено место и потенцијале у настави књижевности, сагледавају могућности иновирања наставне методологије за обраду драмског текста и, на крају, нуде методичке апликације којима се демонстрира примена описаних наставних стратегија и метода.

Рад садржи седам поглавља, укључујући и Литературу. У уводном поглављу („Увод”) експлицирани су предмет и задаци рада, дат је преглед истраживачког корпуса и указано на теоријско-методолошка упоришта истраживања. Потом се, у другом поглављу („Ангажована драма”), расветљава и објашњава синтагма *ангажована књижевност* (Ж. П. Сартр, С. Селенић, Р. Брустеин, Р. Вилијамс) и нуди књижевноисторијски преглед развоја и статуса самог појма, као и књижевних дела на која се односи; сагледавају се ангажовани писци од антике до модерног доба, уз издвајање репрезентативних примера писаца и дела која позивају на друштвену промену (Платон, Аристотел, Хегел; А. Боал, Ф. Дипон; В. Шекспир, Ж. П. Сартр, Б. Брехт, Х. Ибзен, С. Бекет, Х. Пинтер). Опсежан преглед ангажованог театра и драма које су друштву слале конкретне поруке укључује и српске драмске ствараоце (Ј. Стерија Поповић, Б. Нушић, Љ. Симовић, Д. Ковачевић, А. Поповић). Треће поглавље („Ангажована драма у настави”) бави се различитим аспектима присуства и приступа ангажованој драми у образовном контексту (литерарни и театролошки приступ, мотивација ученика, драма као методички и етички изазов, драмска педагогија и њена веза са драмом у настави; *драмски метод образовања* Д. Хиткот, *Шкозориште* Љ. Бјељански-

Ристић). Овде се поставља и идејни референтни оквир који чине теорије изабраних едукатора и драмских педагога (П. Фреире, М. Нусбаум и др.) унутар којих ће се, даље, осмишљавати методичке стратегије за обраду драмског текста. У четвртом поглављу („Методe у настави драме“) указано је на модерне тенденције у обради драме и, у складу са претходно изабраним и утврђеним методолошко-методичким позицијама, описано шест метода (*драма у контексту, актуелизација фабуле, одбрана лика, постављање проблема, лик у данашњем времену, писање писама*) чијом се имплементацијом у наставни процес уобичајена обрада дела помера ка продубљенијој анализи идејног аспекта, развијању емпатије према ликовима код ученика, актуелизацији драмске структуре и ученичком креативнијем и стваралачком укључивању у процес обраде драме. Сва описана настојања и тежње модерне наставе драме представљене су као део прогресивних образовних стремљења, усмерених ка демократизацији друштва и стварању мислећег, критички настројеног и слободног појединца/грађанства. Пето поглавље („Примена метода – методичке апликације“) доноси три развијене методичке припреме за часове обраде драме *Антигона* Софокла, *Чекајући Годоа* С. Бекета и *Балкански иштијун* Д. Ковачевића у редовној настави, као и на часовима додатне наставе, литерарне и драмске секције, с циљем да се испита делотворност, односно практична вредност метода предложених у претходном поглављу. Шесто поглавље („Закључак“) представља закључна разматрања у виду сажетог приказа резултата истраживања, а седмо („Литература“) садржи попис примарних и секундарних извора за рад на докторској тези.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (*до 200 речи*)

Докторска дисертација *Ангажована драма у наставној пракси* написана је у складу са образложењем у пријави теме и постављеним концепцијским замислима. У њој је, кроз анализу дела великих драматичара, расветљен појам ангажоване драме и потенцијал драмског текста да предочава и критикује друштвене појаве; аутори су бирани према критеријуму повезаности са дефиницијом ангажованог или револуционарног театра, али се, такође, водило рачуна и о њиховој заступљености у школском програму. С обзиром на чињеницу да је драмска форма непресушни извор за савремене интерпретације у новим социјалним контекстима (у којима се морална, естетска, политичка и друга питања изнова отварају да би се реинтерпретирала и преиспитала), у дисертацији су сагледани и радови значајних педагога, методичара и теоретичара драме који у драмском тексту и у драмском методу препознају могућност за емотивно, мисаоно и морално узрастање ученика. Представљено је неколико оригиналних метода којима се идејни и етички аспект драме ставља у први план, а ученицима омогућава да доживе драмски текст, а затим проблематизују и драматизују идеје заступљене у њему. У оквиру апликативног дела рада понуђено је неколико методичких припрема за обраду изабраних драмских текстова. Кандидаткиња Кристина М. Петровић је, у целини гледано, успешно обликовала своју докторску дисертацију и у потпуности остварила постављене теоријске, сазнајне и практичне циљеве истраживања.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (*до 200 речи*)

Докторска дисертација Кристине М. Петровић представља значајан допринос методици наставе књижевности, оном њеном делу који се бави драмом у настави. Уз уважавање и ослањање на досадашња сазнања у овој области, у раду се иде корак даље – у познати методички контекст уносе се увиди из теорија и практичних достигнућа *драме у настави и драмске педагогије*, а потом, на тим иновираним основама, нуде методичке стратегије којима се процес обраде драме може унапредити, уз додатно расветљавање његовог друштвено ангажованог потенцијала. Подједнако су вредна и опсежна разматрања артикулације појма *ангажована драма* кроз историју развоја књижевности и књижевнокритичке мисли, као и експликација теоријско-методолошких основа методичког дела истраживања, којом се приближава и активира педагогија П. Фреира, потом одговарајући радови М. Нусбаум, Б. Едмистона, С. Кин, С. Милосављевић и др. Понуђени примери методичких апликација за наставну обраду драма *Антигона*, *Чекајући Годоа* и *Балкански иштијун* на најбољи начин показују како се, у датом контексту хуманистичког образовања, могу код ученика развијати и неговати способности критичког мишљења, систематичности у закључивању, саосећајне имагинације, потом емпатичност, идејно-политичка сензибилизација и друге индивидуално и социјално пожељне особине. Све наведено наводи на закључак о високој вредности и оригиналном научно доприносу – на теоријском и практичном плану, докторске дисертације Кристине М. Петровић.

Оцена самосталности научног рада кандидата (*до 100 речи*)

Кандидаткиња је показала способност за самосталан научноистраживачки рад, вештину у издвајању тежишних проблемских питања, оспособљеност за успостављање поузданих критеријума при избору текстова примарне и секундарне литературе из ширег књижевно-критичког контекста. Издвојену литературу успешно је примењивала у аргументацији сопствених ставова. Током израде дисертације са великим степеном методолошко-методичке освешћености тежила је елаборацији оних аспеката којима у досадашњим истраживањима није посвећивано довољно пажње. Кандидаткиња је, такође, показала спремност за сараднички рад и континуирано

учење, усвајајући савете и сугестије ментора. Све наведено резултирало је оригиналним научним радом који из нових углова расветљава комплексну проблематику ангажованог драмског текста и наставне праксе која се њиме бави.

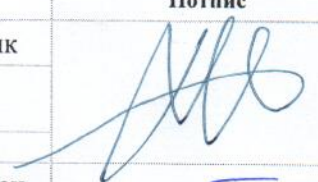
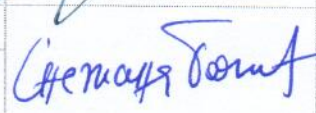
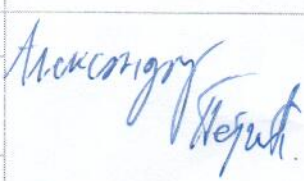
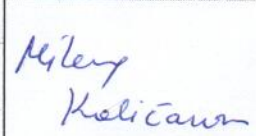
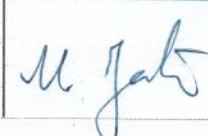
ЗАКЉУЧАК (до 100 речи)

Докторска дисертација *Ангажована драма у наставној пракси* написана је у складу са образложењем датим у пријави теме, садржи све научно релевантне елементе који указују на оствареност постављених истраживачких циљева и представља значајан допринос савременој методици наставе књижевности, јер доноси нове увиде у могућности наставног рада на ангажованој драми. Имајући у виду све изнете карактеристике овог научно истраживања, Комисија у наведеном саставу прихвата и позитивно оцењује урађену докторску дисертацију и предлаже Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу, као и Научно-стручном већу за друштвене и хуманистичке науке Универзитета у Нишу, да позитивну оцену усвоји, а кандидаткињи Кристини М. Петровић одобри јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовану Комисије 8/18-01-003 / 21-022

Датум именованја Комисије 22. 3. 2021.

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис
1.	Др Дејан Милутиновић, ванредни професор		
	Српска и компаративна књижевност (Научна област)	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
2.	Др Снежана Божић, ванредни професор		
	Српска и компаративна књижевност (Научна област)	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
3.	Др Александар Пејчић, виши научни сарадник		
	Теорија и историја драме и српска приповедна књижевност 19. и почетка 20. века (Научна област)	Института за књижевност и уметност у Београду (Установа у којој је запослен)	
4.	Др Милена Каличанин, ванредни професор		
	Англоамеричка књижевност и култура (Научна област)	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	
5.	Др Марина Јањић, редовни професор		
	Српски језик (Научна област)	Филозофски факултет у Нишу (Установа у којој је запослен)	

Датум и место:

Ниш, 19. 4. 2021.